

Inhoudsopgave

Voorwoord wethouder	2
Samenvatting	3
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Randvoorwaarden	6
1.1 Sport en bewegen: waardevol voor Venlo	
1.2 Visie Venlo 2030	
1.3 Kerntaken gemeente/takendiscussie sport	
Hoofdstuk 2 Uitgangspunten voor een vernieuwend sportbeleid	8
2.1 Visie op sport en bewegen in Venlo	
2.2 Beleidsuitgangspunten	
Hoofdstuk 3 Sportstimulering	10
3.1 Inleiding	
3.2 Visie en ambities	
Hoofdstuk 4 Sportaanbod	14
4.1 Inleiding	
4.2 Visie en ambities	
Hoofdstuk 5 Sportvoorzieningen	17
5.1 Inleiding	
5.2 Visie en ambities	
Hoofdstuk 6 Topsport	20
6.1 Inleiding	
6.2 Visie en ambities	
Hoofdstuk 7 Sportnetwerk	22
7.1 Inleiding	
7.2 Visie en ambities	
Hoofdstuk 8 Subsidies en tarieven	24
8.1 Inleiding	
8.2 Visie en ambities	

Voorwoord wethouder

Beste lezer,

De laatste Sportnota dateert van november 1999 en is op het moment dat ik dit schrijf zo'n acht jaar oud. Een prima nota, die de basis is geweest voor een forse inhaalslag op sportgebied in de gemeente Venlo. Er is met hulp van rijkswaterstaat en het voortgezet onderwijs enorm geïnvesteerd in zowel binnen- als buitensportaccommodaties die gezien mogen worden. Er is onder de naam Xieje een vooruitstrevend sportstimuleringsprogramma voor de jeugd opgezet. De tarieven voor sportverenigingen zijn na de herindelingen gelijk getrokken. In 2003 behaalde Venlo de titel "Sportstad Limburg". Met behulp van het Sportloket is de dienstverlening aan sporters en verenigingen op een hoger plan gezet. En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Toch is het tijd voor een nieuw sportbeleid. De maatschappij heeft de laatste jaren immers niet stil gestaan. Het leven is veel sneller en dynamischer geworden en hoewel we cijfermatig gezien meer vrije tijd hebben gekregen, is deze vrije tijd ook jachtiger geworden en zijn we met zijn allen individualistischer en veeleisender geworden. Daarnaast is de polarisatie in de maatschappij toegenomen en lijkt de balans tussen geven en nemen fragieler te zijn geworden.

Met deze nieuwe Sportnota willen we een basis leggen om tot antwoorden op deze maatschappelijke uitdagingen te komen. Hierin wil ik een aantal trefwoorden noemen:

Ondersteuning, Maatwerk, Allianties, Innovatie en Actie!

Sport is een fantastisch middel om mensen individueel en als samenleving gezonder te maken. Om dit voor elkaar te krijgen, zijn verenigingen en vrijwilligers onze ultieme partner. In de Sportnota wordt aandacht besteed aan het **ondersteunen** van individuen om te *gáán* sporten. Ook komt er extra ondersteuning voor verenigingen om de gevolgen van teruglopende vrijwilligers aantallen het hoofd te bieden, en als gezonde club eraan bij te dragen dat mensen *blijven* sporten.

Om zoveel mogelijk mensen te laten sporten is **maatwerk** onontbeerlijk. Zowel in sporttijdstip als sportaanbod is er een groeiende vraag naar flexibiliteit. Om deze te kunnen bieden, dienen **allianties** gesloten te worden tussen sportclubs en verschillende partners in onderwijs en zorg. Ook liggen er kansen in samenwerking met commerciële aanbieders. In de Sportnota wordt ruimte geboden voor bijvoorbeeld differentiatie in accommodatiebeleid en combinatiefuncties. In een nog op te stellen deelnota Sport en ruimte zal ook naar mogelijkheden in ruimtelijke zin gekeken worden.

Stilstand is achteruitgang. Alleen instellingen en verenigingen die **innovatief** weten in te spelen op de maatschappelijke vraagstukken van deze tijd zullen in staat zijn op een gezonde manier de toekomst aan te kunnen. Hierbij dient soms over emotionele barrières heengestapt te worden en zal er naar nieuwe samenwerkingsmogelijkheden gezocht moeten worden. Met de nieuwe Sportnota als basis wil de gemeente deze innovaties en nieuwe verbanden stimuleren en mogelijk maken.

Het alleen op papier zetten van je ambities is niet voldoende. Net als in de sport is er **actie** nodig. Vandaar dat er naast een visienota een uitvoeringsprogramma is opgesteld voor de jaren 2008 – 2013. Hierin staan de ambities SMART uitgewerkt en wordt aangegeven met welke acties we samen met onze partners deze ambities willen bereiken en hoe we deze willen monitoren.

Ik hoop dat deze Sportnota u inspireert om samen met de gemeente Venlo de handen in elkaar te slaan en onze mooie gemeente samen, als partners, actief door te ontwikkelen tot de geweldige sportstad die zij nu al is en verdient te zijn!

Ramon Testroote
Wethouder Sport
November 2007

Samenvatting

De uitvoering van het in maart 2000 vastgestelde sportbeleid in de sportnota "Venlo beweegt" heeft ertoe geleid dat meer Venlonaren zijn gaan sporten. De aansluiting naar de sportverenigingen is hierbij echter achtergebleven. In 2005 is door concrete buurt, onderwijs en sportactiviteiten (BOS) een start gemaakt de sportdeelname van met name jeugdigen te verhogen en daarmee de kansen van sport te benutten voor maatschappelijke doelen zoals gezond leven, meedoen en het verminderen van overlast. Sporten in verenigingsverband staat voorop.

Er is sinds het jaar 2000 het een en ander veranderd in de sport en de samenleving. Op landelijk en provinciaal niveau is dit aanleiding geweest nieuw sportbeleid te ontwikkelen. Ook lokaal is het gewenst het sportbeleid op de ontwikkelingen aan te passen. In het verlengde van het nieuwe landelijke en provinciale sportbeleid zal er sterk ingezet worden op de samenwerking tussen sportverenigingen en het onderwijs. De belangrijkste partijen voor de uitvoering van het nieuwe sportbeleid vanaf 2008.

"Venlo meer in beweging", de weg daar naar toe is voor een periode van 6 jaar (2008 tot en met 2013) vastgelegd in de nieuwe sportnota.

Venlo méér in beweging: Kader- en uitvoeringsnota

Het nieuwe sportbeleid omvat een tweetal nota's. In de kadernota zijn visie en ambities geformuleerd. In een aparte uitvoeringsnota staan de ambities verder uitgeschreven en wordt duidelijk welke activiteiten en resultaten daartoe behoren. In beide stukken staan zes pijlers centraal, zij omvatten het gehele sport en beweegveld: Sportstimulering, Sportaanbod, Sportvoorzieningen, Topsport, Sportnetwerk en Subsidies en tarieven.

Veel lokale partijen hebben ideeën ingebracht die hebben bijgedragen aan het nieuwe sportbeleid zoals dat in deze nota wordt gepresenteerd.

Sportstimulering

De gemeente Venlo wil dat zoveel mogelijk inwoners gaan c.q. blijven sporten en bewegen en wil alle inwoners daartoe stimuleren. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. In samenwerking met onder meer onderwijs, buurtraden, GGD en bedrijven brengt de gemeente Venlo inactieven aan het bewegen. In de uitvoering betekent dat de gemeente met name gaat investeren in combinatiefuncties (functionarissen die zorgen voor zowel een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs als ondersteuning aan sportverenigingen) en sportstimuleringsprojecten voor onder meer jongeren, ouderen, gehandicapten en allochtonen.

Sportaanbod

Gemeente Venlo beschouwt sportverenigingen als de belangrijkste partner voor de uitvoering van het sport en beweegbeleid. Sporten in verenigingsverband blijft de meest wenselijke vorm van sportbeoefening. Gemeente Venlo zet in op verenigingsondersteuning en advisering bij zowel alledaagse verenigingsvraagstukken als bij samenwerkingsverbanden of fusies. Gezien de populariteit en mogelijkheden van sport en bewegen in de openbare ruimte en binnen de anders georganiseerde sport (fitnesscentra, beweeggroepen etc.), investeert gemeente Venlo ook in verdere afspraken met commerciële sportaanbieders en in een visiestuk voor sporten en bewegen in de vrije natuur.

Sportvoorzieningen

Binnen de pijler sportvoorzieningen stuurt de gemeente aan op diversiteit. Een drietal type voorzieningen wordt onderscheiden: sportieve omgevingen, voorzieningen met wijkfunctie en de openbare ruimte. Binnen sportieve omgevingen stuurt de gemeente onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. In de komende beleidsjaren zal vervolgens ook aandacht uitgaan naar een intensiever gebruik van de bestaande voorzieningen en naar de sport- en speelruimte in de openbare ruimte.

Topsport

De gemeente Venlo neemt het initiatief om het beleid voor topsporttalenten samen met Topsport Limburg en de sportaanbieders in Venlo verder vorm te geven. Het bedrijfsleven is een belangrijke partner, de ondersteuning vanuit het bedrijfsleven wordt ondergebracht en gebundeld binnen Sport Foundation Venlo.

Topsport wordt de komende jaren méér als voorgaande jaren financieel ondersteund vanuit de gemeente, van belang is wel dat er gekeken wordt in wiens belang een evenement, voorziening etc. wordt gerealiseerd. Daar waar topsport een bijdrage levert aan de breedtesport, is het legitiem om te investeren vanuit afdeling sport en bewegen.

Sportnetwerk

Een integrale benadering van het nieuwe sportbeleid 'Venlo méér in beweging' is cruciaal. De sportverenigingen nemen hier een belangrijke positie in. Daarnaast zijn ook andere partners vanuit andere terreinen, zoals onderwijs, welzijn, zorg en gezondheid, van belang voor de realisatie van een integraal sport en beweegbeleid. Partners vanuit zowel binnen als buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid. Er zal ook nog meer als voorgaande jaren gekeken worden naar de kansen van intergemeentelijke samenwerking voor de realisatie van diverse ambities.

Subsidies en tarieven

De gemeente Venlo geeft uitvoering aan de Beleidsregels Subsidieverlening Sport. Samen met het Huis voor de Sport zullen ontwikkelingen op het gebied van subsidieregelingen gemonitord worden. Samen met het Landelijke en Provinciale jeugdsportfonds en het bedrijfsleven wordt (financieel) invulling gegeven aan respectievelijk het jeugdsportfonds en Sport Foundation Venlo.

De huidige tarievennota wordt voor de periode 2008-2010 gecontinueerd. Samen met partners als de sportraad en het onderwijs zal in 2010 bekeken worden of wijzigingen nodig worden geacht.

Inleiding

De auteur van deze nota is Huis voor de Sport, de provinciale sportraad in Limburg. Tijdens de realisatie van de nota is er afstemming geweest tussen Huis voor de Sport en de afdeling sport en bewegen van de gemeente Venlo. Daarnaast is een klankbordgroep samengesteld met ambtenaren vanuit diverse werkvelden, aangevuld met de voorzitter van Sportraad Venlo en een afvaardiging van het gehandicaptenplatform en de ouderenraad. Tot slot zijn zowel de commissie Sociaal Maatschappelijke Zaken (SMZ), de sportverenigingen als het onderwijs tweemaal benaderd en gevraagd om input.

De ontwikkeling van de visienota is gestart met de analysefase. Als eerste is door bestudering van relevante beleidsdocumenten inzicht verworven in de rol en betekenis van sport in het gemeentelijk beleid anno 2007. Vervolgens zijn trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het sport- en beweegbeleid in kaart gebracht. Tot slot is het sportbeleid van de provinciale en rijksoverheid geïnventariseerd. Het is van belang om landelijke en provinciale initiatieven en regelingen te volgen en daar aan te sluiten waar het van meerwaarde is voor het Venlose sportbeleid.

Reikwijdte van de sport en beweegnota

Vanwege de diverse ontwikkelingen was het nodig het lokaal beleid ten aanzien van de sportstimulering op korte termijn te herzien. Vandaar dat in de voorliggende nota het beoefenen van sport en de maatschappelijke waarde van sport en bewegen, centraal staan. De ruimtelijke fysieke kant van het sport- en beweegbeleid is in de nota nog niet meegenomen. Omdat ruimte en accommodaties evident zijn om te kunnen sporten en bewegen zal, na vaststelling van de sport- en beweegnota 2008 - 2013, in 2008 een aparte nota worden opgesteld met daarin de lokale ruimtelijke en fysieke aspecten van het sportbeleid. Dit zal gebeuren in nauwe samenwerking met de nieuwe afdelingen Stedelijke Ontwikkeling en Openbare Ruimte.

Leeswijzer

In de volgende twee hoofdstukken staan de randvoorwaarden en uitgangspunten voor het vernieuwde sportbeleid centraal. Dit nieuwe beleid is opgebouwd aan de hand van zes pijlers: Sportstimulering, Sportaanbod, Sportvoorzieningen, Topsport, Sportnetwerk en Subsidies en tarieven. Deze pijlers kunnen niet los van elkaar worden gezien, maar in samenhang met elkaar. In de hoofdstukken 3 t/m 8 worden per pijler de gemeentelijke visie en ambities geformuleerd. In een aparte nota staat het uitvoeringsprogramma. Hierin is een planning gemaakt van relevante activiteiten c.q. projecten, is benoemd welke resultaten worden verwacht en wat de kosten zijn. Ook wordt in het uitvoeringsprogramma duidelijk wat de eigenlijke rol is van de gemeente bij de verschillende ambities en op welke wijze monitoring en evaluatie de aandacht krijgt.

Hoofdstuk 1 Randvoorwaarden

1.1 Sport en bewegen: waardevol voor Venlo

“De sport biedt kansen voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken, zoals tegengaan van bewegingsarmoede, handhaving normen en waarden en sociale integratie, maar sport is vooral ook leuk! En ook voor sport geldt het spreekwoord: jong geleerd is oud gedaan!”¹

“Diverse wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat voldoende sporten en bewegen uiteindelijk meer besparingen in de gezondheidszorg oplevert dan sportblessures aan extra kosten genereren.”²

Sporten en bewegen is waardevol voor Venlo. Sporten en bewegen is echter géén vanzelfsprekendheid; vergelijk bijvoorbeeld maar eens het aantal mensen dat anno 2007 op de fiets of lopend naar het werk gaat met vroeger. En vergelijk de hoeveelheid lichamelijke activiteit, door verdergaande technologische ontwikkelingen, thuis en op het werk van nu maar eens met vroeger. Bewegen is géén automatisme meer.

De inventarisatie Venlo in beeld (bijlage I) maakt duidelijk dat Venlonaren gemiddeld minder bewegen dan de rest van Nederland. Er is de afgelopen jaren wel een inhaalslag gemaakt, zo zijn door concrete Buurt Onderwijs Sport activiteiten meer jongeren gaan bewegen. Het nieuwe sport en beweegbeleid moet deze inhaalslag vergroten: Venlo méér in beweging. De weg daar naar toe is voor een periode van 6 jaar (2008 tot en met 2013) vastgelegd in deze nota.

Als vervolg op de sportnota ‘Venlo, ook sportief in beweging’ uit 2000 gaat in deze nota aandacht uit naar thema’s als gezondheid, integratie en sociale cohesie. Sport wordt meer en meer als middel ingezet om resultaat te boeken binnen deze thema’s. Tegelijkertijd krijgt sport als doel op zichzelf de volle aandacht in deze nota. Sport is niet alleen een gezonde en zinvolle vorm van vrijetijdsbesteding, maar sporten is ook leuk!

1.2 Visie Venlo 2030

In juli 2004 heeft de gemeenteraad Visie Venlo 2030 vastgesteld. Deze visie vormt het kompas voor de koers die de gemeente Venlo uitzet voor de middellange en lange termijn. In de visie zijn vijf wensbeelden voor de toekomst vastgelegd:

1. Stad voor jong en oud, waarin de mens centraal staat.
2. Duurzame stad over ruimtelijke ontwikkeling.
3. Grensverleggende stad, dat is Venlo in de regio en euregio.
4. Logistiek en industrieel knooppunt behandelt de economische ontwikkeling.
5. Veelzijdige culturele stad over het cultureel perspectief.

De visie is in feite de kapstok voor de gemeentelijke beleidsprogramma’s en sectorale beleidsnota’s. De in de nota ‘Venlo méér in beweging’ vastgelegde beleidsuitgangspunten en beleidsdoelstellingen passen binnen de kaders van de Visie Venlo 2030. Sport en bewegen zal nog meer als ooit tevoren integraal opgepakt moeten worden en een plaats krijgen binnen de diverse beleidsprogramma’s die deel uitmaken van Visie Venlo 2030.

¹ Zorg voor jeugdsport, Arko Sports Media et al., Nieuwegein 2003

² Rapportage Sport 2006, Sociaal Cultureel Planbureau, Den Haag 2006

1.3 Kerntaken gemeente/takendiscussie sport

In haar vergadering van 27 juni 2007 (raadsnummer 2007-51) heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitkomsten van fase 2, takendiscussie. Tevens heeft de gemeenteraad ingestemd met afzonderlijke onderzoeksvoorstellen per (sub-)activiteit ("taak"). Voor sport houdt dit in dat voor de volledige taken 530 en 531 een onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van *uitbesteden* (het is een gemeentelijke taak waarbij de gemeente bij de uitvoering daarvan, tegen betaling, gebruik maakt van derden waarbij de gemeente verantwoordelijk blijft voor de kwaliteit). Met betrekking tot de taken 420.10, 422.10 en 432.10 (schoolzwemmen) is de optie *beëindigen* (het is geen gemeentelijke taak; de activiteiten komen te vervallen of worden beëindigd) een overweging. Omdat deze taken een nauwe relatie hebben met de uitbesteding van de "functie 530/531"-taken, worden deze in dit onderzoek betrokken.

Ook heeft de gemeenteraad besloten dat indien uitbesteding niet vóór 1 januari 2009 mogelijk blijkt te zijn, *interne verzelfstandiging* (het is een gemeentelijke taak die de gemeente in eigen beheer uitvoert) dient te worden overwogen mits de omvang van de taak voldoende groot is.

Het college heeft besloten dat er vóór 1 januari 2008 duidelijkheid moet zijn over de te volgen koers. Vanaf 1 januari 2008 heeft uitwerking plaats van het onderdeel sport in het kader van de takendiscussie. Tot die tijd blijft de afdeling Sport en Bewegen in zijn huidige samenstelling en takenpakket bestaan.

De nieuwe sportnota "Venlo, méér in beweging 2008-2013" legt een visie neer voor het gemeentelijke sport- en beweegbeleid voor de middenlange termijn. De inbedding van deze taken (beleidsmatig en qua uitvoering) in het nieuwe gemeentelijke structuurmodel krijgen gestalte gedurende de uitwerking van het onderdeel sport in het kader van de takendiscussie (vanaf 1 januari 2008).

Hoofdstuk 2 Uitgangspunten voor een vernieuwend sportbeleid

2.1 Visie op sport en bewegen in Venlo

Binnen de gemeente Venlo neemt sport en bewegen een prominente plaats in. Sport en bewegen wordt ervaren als ontspannend en het draagt bij aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid. Daarnaast draagt sport en bewegen bij aan de leefbaarheid in Venlo. Sport en bewegen bevordert de onderlinge samenhang binnen de gemeenschap, voorkomt sociaal isolement, draagt bij aan de ontplooiing en vorming van mensen en bevordert de gezondheid. Ook fysiek gezien maakt sport en bewegen met een uitgebreid scala aan voorzieningen deel uit van Venlo. Sport en bewegen staat midden in de gemeenschap.

Sportstimulering

De gemeente Venlo wil dat zoveel mogelijk inwoners gaan c.q. blijven sporten en bewegen en wil alle inwoners daartoe stimuleren. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. Een gezonde en sportieve samenleving begint bij de jongste inwoners.

Sportaanbod

Inwoners van Venlo worden in staat gesteld om te kunnen sporten en bewegen vanuit hun eigen interesse, in een bereikbare en geschikte omgeving en tegen een betaalbare prijs. Een passend sportaanbod is dan ook noodzakelijk. De sportverenigingen en de vele vrijwilligers nemen daarbij in Venlo een cruciale rol in. Zij worden optimaal gefaciliteerd en ondersteund zodat zij een belangrijke partner blijven bij de uitvoering van het sportbeleid. Er is ook oog voor de ongebonden sporter die wil sporten en bewegen in de openbare ruimte of bij de commerciële aanbieder.

Sportvoorzieningen

De sportvoorzieningen in Venlo worden als belangrijke basisvoorwaarde gezien om te kunnen sporten en bewegen. De kwaliteit en nabijheid van voorzieningen zijn van belang, er is oog voor sport en spelvoorzieningen dichtbij huis en school. In Venlo gaat ook aandacht uit naar de openbare ruimte als mogelijkheid voor sportieve recreatie.

Topsport

Topsport vormt een belangrijke pijler van het sport- en beweegbeleid daar waar het een bijdrage levert aan de breedtesport, het imago en de economie van Venlo. Binnen zogenaamde speerpuntsporten (zie § 6.2) worden evenementen, opleidingen en voorzieningen ondersteund.

Sportnetwerk

Sporten en bewegen krijgt een steeds prominentere rol in de Venlose samenleving. Een goed functionerend lokaal netwerk is hierbij van groot belang. De sportverenigingen nemen hier een belangrijke positie in. Daarnaast zijn ook andere partners vanuit andere terreinen, zoals onderwijs, zorg en gezondheid, van belang voor de realisatie van een integraal sport en beweegbeleid. Partners vanuit zowel binnen als buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Subsidies en tarieven

Subsidies worden gezien als sturende instrumenten ten einde de sportdeelname te vergroten, de kwaliteit van het sportaanbod te verhogen en topsport op een hoger plan te zetten. Door de gestelde tarieven zal sport en bewegen in Venlo mogelijk zijn voor een betaalbare prijs.

2.2 Beleidsuitgangspunten

De visie resulteert in de formulering van de volgende beleidsuitgangspunten van het sport en beweegbeleid:

1. Sport en bewegen draagt bij aan de maatschappelijke doelen zijnde verhogen van de leefbaarheid, gezondheid en sociale cohesie.
2. Zoveel mogelijk Venlonaren sporten en bewegen. Extra aandacht is nodig voor jongeren en inwoners met een bewegachterstand.
3. Laagdrempelige sportvoorzieningen, bij voorkeur in de nabijheid van de woon-, school- en leefomgeving, dragen bij aan de sportbeoefening.
4. Er wordt sterk ingezet op de kwaliteit van sport en bewegen in Venlo.
5. Topsport levert een grote bijdrage aan de breedtesport, het imago en de economie van Venlo.

De gemeente Venlo vervult een nadrukkelijke rol om uitvoering te geven aan de nota 'Venlo méér in beweging'. Hierbij zal de gemeente samenwerking en afstemming zoeken met partners zoals verenigingen, onderwijs, buurtorganisaties, welzijn, particuliere sportaanbieders, andere gemeenten, zorginstellingen, GGD etc. De gemeente stimuleert ook ketensamenwerking tussen sportverenigingen en andere partners. Hierbij dienen niet alle lijnen via de gemeente te lopen, maar dienen de onderlinge kontakten en samenwerking door de partners zelf versterkt te worden, middels de zogenaamde "bottom up" aanpak.

Hoofdstuk 3 Sportstimulering

3.1 Inleiding

Voor de overheid is sport méér dan alleen een doel op zich, het wordt steeds meer en meer ingezet bij het realiseren van maatschappelijke doelen. Sporten en bewegen is gezond, het verbetert de leefbaarheid en draagt bij aan het welbevinden van de bevolking.

Venlo kent een beweegachterstand. Met name onder de specifieke doelgroepen jeugd, ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen loopt Venlo achter op landelijke cijfers. Door aan te sluiten op de landelijke stimuleringsprogramma's BSI en BOS en te participeren binnen het regionale programma Iedereen kan Sporten heeft Venlo wel een inhaalslag gemaakt. Feit is wel dat nog altijd 23% jongeren, 61% ouderen (65+), 36% mensen met een handicap en 58% allochtonen (waaronder veel vrouwen) niet sporten of bewegen. Onderwijs en verenigingen in Venlo geven op hun beurt aan moeite te hebben deze inactieven aan het bewegen te krijgen en te houden.

Vanuit landelijk sportbeleid is er anno 2007 bijzondere aandacht voor innovatie door sportverenigingen en kwaliteitsbevordering van het sportkader. Verder wordt sterk ingezet op de relatie school en sport ondermeer via de Alliantie School en Sport. Deze Alliantie heeft het doel dat in 2010 op 90% van de scholen vijf beweegmomenten per week worden aangeboden. Als aanvulling op dit landelijk sportbeleid wordt in het nieuwe beleidsprogramma 2007-2011 van het kabinet ("Samen werken, samen leven), sport ook in verschillende contexten genoemd. Zo wil het kabinet uitkeringsgerechtigden ervaring laten opdoen in de sport. Tevens wil het kabinet het concept van brede scholen actief stimuleren, onder meer door het vergroten van het aantal combinatiefuncties in onderwijs, buitenschoolse opvang en sport (organisatie, uitvoering en toezicht).

De Provincie Limburg zet vooral sterk in op de breedtesport en topsport als stimulans hiervoor. Vanuit de breedtesport is er bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals jeugd, mensen met een functiebeperking, ouderen en minderheden. Daarnaast wordt aangestuurd op innovatie van een meer op de vraag gericht sportaanbod. Specifiek voor de jeugdige inwoners stimuleert de Provincie een betere aansluiting tussen school, naschoolse/buitenschoolse vrijetijdsbesteding en de thuissituatie. Samenwerking met sportverenigingen is hierbij belangrijk uitgangspunt.

3.2 Visie en ambities

Om de inwoners van Venlo aan het sporten en bewegen te krijgen en te houden, worden zij ook daartoe in staat gesteld. Daarvoor wordt sport en bewegen een plek gegeven binnen de verschillende omgevingen waar de inwoners zich voornamelijk bevinden. Prioriteit wordt gegeven aan jongeren en inwoners met een beweegachterstand. Daartoe behoren ouderen, mensen met een beperking en allochtone vrouwen. Dit gebeurt samen met de inwoners en de partners, vanuit de overtuiging dat de behoeften op het gebied van sport en bewegen veelal bepaald worden door de levensfase waarin de burgers zich bevinden. Venlo richt zich op vier leefomgevingen/thema's met bijbehorende ambities.

In hoofdstuk 4 Sportaanbod komt de sportvereniging nadrukkelijk aan bod. Binnen de pijler sportstimulering speelt deze vereniging echter ook al een cruciale rol. Binnen de vier verschillende leefomgevingen/thema's is doorstroming naar de reguliere sportvereniging namelijk van belang. De resultaten van sportstimulering kunnen dan optimaal gewaarborgd worden.

Thema 1: De actieve school

Venlo kent 37 scholen in het primair en speciaal onderwijs, 3 grote voortgezet onderwijs campussen en 1 MBO en 1 HBO onderwijsinstelling. Het onderwijs vervult een belangrijke opvoedkundige rol maar heeft ook een belangrijke rol als het gaat om het bevorderen van een gezonde leefstijl en het verminderen van overgewicht. Zo kan binnen het onderwijs een belangrijk fundament worden gelegd voor de sportieve en gezonde samenleving. De gemeente Venlo schept waar mogelijk voorwaarden voor een goede sportbeoefening op en rond de scholen. Het streeft hierbij naar een sportieve invulling van de dagarrangementen tijdens en na / in en rondom school (primair en speciaal) met medewerking van sportaanbieders en sportbonden.

Er doen zich binnen het thema 'De actieve school' verschillende kansen voor zoals de ontwikkeling van Brede Scholen, de intrede van dagarrangementen en ook de Alliantie School en Sport. Het ministerie VWS streeft met de Alliantie onder meer naar beroepskrachten met combinatiefuncties binnen de school (vakleerkrachten i.o.) en buiten de school (sportverenigingen) en naar dagelijks sporten binnen en buiten schooluren. Verder heeft het primair onderwijs naar aanleiding van de Wet op Primair Onderwijs een uitgebreidere taak als het gaat om de opvang van kinderen. Sport- en beweegactiviteiten kunnen hieraan een belangrijke invulling geven.

De toekomstige inzet vanuit de gemeente Venlo moet vooral komen te liggen bij de relatie onderwijs en sportvereniging. Enerzijds door meer vakleerkrachten i.o. te verkrijgen binnen het onderwijs voor beter bewegingsonderwijs. Anderzijds door meer geschoold kader beschikbaar te hebben binnen de sportvereniging. Het meest wenselijke zijn combinatiefuncties met een cluster van scholen en sportverenigingen.

Gemeente Venlo wil tot slot het sport- en beweegbeleid sterker inzetten op de doelgroep studenten. Zij kunnen zich door sport en bewegen meer verbonden gaan voelen met de stad. Mogelijk wordt hiermee het lidmaatschap van studenten bij Venlose sportverenigingen bevorderd. De sportverenigingen zullen hiervoor een gericht doelgroepenbeleid moeten voeren en meer ruimte moeten geven aan recreatieve sporten en een bredere openstelling van de sportvoorziening.

Ambities:

- **Het onderwijs wordt een belangrijke partner bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid.**
- **Studenten sporten en bewegen in Venlo.**

Thema 2: Een actieve buurt

Leefbare wijken zijn een belangrijk item in Visie Venlo 2030. De wijken en buurten moeten zo veel mogelijk voldoen aan de kwaliteitswensen van de bewoners en gebruikers. Het sport en beweegaanbod, de sportvoorzieningen en de door de gemeente aangelegde speelvoorzieningen moeten ook voldoen aan deze kwaliteitswensen.

Ten aanzien van sportstimulering gaat er vanaf 2006 een sterke stimulans uit van de Xieje-projecten voor jongeren in de leeftijd van 4 tot 19 jaar, deze maken onderdeel uit van het programma Achilles. De Xieje-projecten vloeien voort uit de zogenaamde Buurt Onderwijs Sport regeling van het Ministerie van VWS. De komende jaren zal nog sterker als voorheen primair de aandacht liggen bij inactieve jeugd en bij een optimale doorstroming naar de reguliere vereniging. Het beter betrekken van het onderwijs en de verenigingen bij deze projecten is cruciaal.

De wijken en buurten fungeren tevens als een belangrijke ontmoetingsplek voor onder meer jeugd, ouderen en allochtonen. Door sport- en beweegactiviteiten in de buurt te organiseren voelen mensen zich ook meer verbonden met de buurt. De gemeente wil door middel van sport en bewegen de leefbaarheid en sociale cohesie in de wijken en buurten versterken. Nauwe betrokkenheid van deze wijken en buurten bij de inrichting, het onderhoud en het beheer van sport en beweegmogelijkheden is van belang. Voorwaarde voor goed buurtbeheer is dat continuïteit moet worden gegarandeerd.

Ambities:

- **De samenwerking tussen het onderwijs, de lokale sportaanbieders en de buurt wordt versterkt en gecontinueerd. Sport en bewegen levert een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de buurt.**
- **Inactieve jeugd, ouderen en allochtonen worden in beweging gebracht en gehouden. Doorstroming vindt zoveel mogelijk plaats naar de reguliere vereniging.**

Thema 3: Gezond door beweging

Gezondheidsstimulering is een belangrijke legitimatie om te investeren in sport- en beweegbeleid. In Venlo is op dit vlak met name aandacht voor de kwetsbare doelgroepen jeugd, ouderen, minima en gehandicapten.

Sport en bewegen wordt ingezet om gezondheidsachterstanden bij jongeren te voorkomen dan wel terug te dringen. Daarbij kan men denken aan overgewicht en motorische achterstand. Uit de analyse van de gezondheidssituatie blijkt dat jongeren tevens weinig sporten buiten de school en dat ze weinig aandacht hebben voor een goed ontbijt. Binnen de programma's Xieje en Achilles zal aandacht uit blijven gaan naar deze achterstanden en zal sport en bewegen ingezet worden als effectief middel.

Vergrijzing is een ontwikkeling die ook in Venlo speelt. Sport en bewegen is voor de doelgroep ouderen erg belangrijk. De gemeente zet zich dan ook actief in voor sportstimulering onder deze doelgroep middels onder meer de Beweeg Bewust projecten. Ook in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn er verschillende kansen vanuit sport en bewegen die een relatie hebben naar de leefomgeving, zorg en gezondheid. De Wmo is er immers op gericht de participatie van burgers te stimuleren, bevorderen en te behouden.

In Venlo gaat ook speciale aandacht uit naar minima. Vooral voor kinderen van minima is het zeer belangrijk om bij een vereniging lid te kunnen zijn en aan sport te doen. Niet alleen uit sociaal oogpunt maar ook uit oogpunt van gezondheid. Daartoe is ook het Jeugd sportfonds in Venlo gestart.

Voor mensen met een handicap is sport en bewegen niet altijd vanzelfsprekend. De gemeente wil drempels voor sportoefening voor deze doelgroep verminderen en gerichte sport- en beweegactiviteiten inzetten voor deze doelgroep. Om die reden participeert het binnen het traject iedereen kan sporten, een samenwerkingsverband van een negental gemeenten in Noord-Limburg. Tot slot kan ten aanzien van sport en bewegen voor mensen met een handicap vermeld worden dat de gemeente een aantal thema's van Agenda 22³ omarmt, te weten toegankelijkheid, betaalbaarheid en beeldvorming. In het kader van de uitvoering van het sportbeleid zal aansluiting gezocht worden bij deze thema's.

Ambities⁴:

- **Inactieven en kwetsbare doelgroepen gaan en blijven sporten en bewegen.**
- **Vermindering gezondheidsachterstanden door de inzet van sporten en bewegen.**

³ Agenda 22 verwijst naar de 22 Standaardregels die de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aanvaardde in december 1993. De Standaardregels beschrijven op welke terreinen de maatschappij maatregelen moet nemen om mensen met een functiebeperking gelijke kansen te geven.

⁴ Zie ook Beleidsplan WMO 2008-2011 van gemeente Venlo.

Thema 4: Bedrijf in actie

Gezonde en fitte werknemers hebben een hogere arbeidsproductiviteit, hebben een lager ziekteverzuim en bezoeken minder vaak een huisarts. Voor werkgevers en voor de gemeente Venlo zelf biedt het toegevoegde waarde om het thema sport en bewegen onderdeel te maken van de bedrijfsvoering. Voor de gemeente is het bedrijfsleven op haar beurt een belangrijke vindplaats om met name de middengroep tussen de 20 en 65 jaar te bereiken en tevens kan een gezamenlijk aanpak, om te komen tot sportieve en gezonde ondernemingen, een positieve bijdrage leveren aan het vestigingsklimaat voor bedrijven in Venlo.

Behalve een belangrijke vindplaats, bieden bedrijven in Venlo ook kennis en kunde en financiële middelen die ingezet worden. Deze middelen worden ondergebracht in Sport Foundation Venlo, deze stichting is opgericht door de gemeente om middelen te werven voor (sub)topsporters, topsportevenementen en de breedtesport.

Ambities:

- **Gemeente Venlo en bedrijven gaan zich inzetten om hun werknemers fitter en gezonder te krijgen.**
- **Bedrijven bieden financiële middelen, kennis en kunde aan sport en bewegen in Venlo.**

Hoofdstuk 4 Sportaanbod

4.1 Inleiding

Sportstimulering is niet mogelijk zonder beschikbaar sportaanbod in georganiseerd, ongeorganiseerd of anders georganiseerd verband. De georganiseerde sport wordt voornamelijk aangeboden door de Venlose sportverenigingen. Steeds meer mensen sporten daarnaast ook in ongeorganiseerd en anders georganiseerd verband.

In de gemeente Venlo is er sprake van een breed georganiseerd sportaanbod. In de voorgaande nota sport wordt gesproken over zowel een groot aantal verenigingen als een goede spreiding van het aanbod. De verenigingen zijn tijdens een verenigingsavond in april 2007 eensgezind over de voornaamste knelpunten waar ze mee te kampen hebben:

- Vele kleine verenigingen hebben moeite het hoofd boven water te houden, met name door een teruglopend aantal leden en de penibele financiële situatie.
- Er is een groot tekort aan vrijwilligers. Onder meer door de steeds méér eisende leden en de hoeveelheden wetten en regels komen verenigingen handen tekort.
- Verenigingen zien ook wel degelijk kansen op het gebied van onder meer verdere professionalisering, buitenschoolse opvang en een specifiek aanbod voor ouderen. Ondersteuning vanuit de gemeente is dan echter voor vele verenigingen noodzaak.

De traditionele vereniging in Venlo wordt gedwongen haar rol te heroverwegen. En niet alleen door knelpunten intern, zoals het bovengenoemde tekort aan vrijwilligers. De landelijke sportbond NOC*NSF stelt bijvoorbeeld dat alleen de verenigingen die willen en kunnen inspelen op een uitgebreidere maatschappelijke rol levensvatbaar zijn. Alleen die vereniging die inspeelt op ontwikkelingen, heeft in de toekomst voldoende vitaliteit om te kunnen blijven bestaan. Vitaal in de zin van: bereidheid tot verandering, georiënteerd op de maatschappij, klant- en omgevingsgericht en beschikkend over een kwalitatief hoogwaardige organisatie. De vitale vereniging is volgens NOC*NSF dus niet alleen intern gericht maar met name ook extern.

Ontgroening en vergrijzing leiden anno 2007 al bij aantal verenigingen in Venlo tot een terugloop in het ledenaantal. In 2025 zullen deze ontwikkelingen zeker effect hebben op ledenaantallen: in 2025 zullen ten opzichte van 2007 er 9% minder mensen in de leeftijd van 0-20 jaar in Venlo wonen en 43% meer ouderen in de leeftijd van 65 jaar of ouder.

Het sportaanbod wordt niet alleen maar vormgegeven door de traditionele sportverenigingen maar ook door de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport. Dit wordt bevestigd in 'Stadspeiling Venlo 2005' waar de 3 meest beoefende sporten door Venlonaren met name in ongeorganiseerd verband wordt gedaan: fitness, de wandelsport en fietsen (wielrennen, mountainbike en toerfietsen). In de categorie anders georganiseerd mag Beweeg Bewust niet onbenoemd blijven, dagelijks brengt dit initiatief vele ouderen aan het bewegen. In de toekomst zal de grens tussen de traditionele sportverenigingen en de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport vervagen. Er ontstaan nieuwe samenwerkingsverbanden en aanbodsvormen.

De geschetste ontwikkelingen op demografisch gebied, maar ook het veranderende gedrag van de sportconsument hebben invloed op de toekomstige sportdeelname:

- De demografische ontwikkelingen hebben invloed op de populariteit van verschillende takken van sport. Sporten die tot op hoge leeftijd kunnen worden beoefend zullen populairder worden (wandelen, fietsen, jeu de boules).
- Veel jeugdigen haken op 13de of 14de levensjaar af als sportdeelnemer. Zij maken een andere keuze in hun vrijetijdsbesteding (school, bijbaantjes, uitgaan).
- De verwachting is dat de grens tussen sport en recreatie nog vager zal worden. Vooral de individueel te beoefenen sporten, zoals golf, fitness en skaten, winnen aan belang.
- De verwachting is dat sportbeoefening zal toenemen, terwijl het aantal lidmaatschappen van sportverenigingen afneemt.

4.2 Visie en ambities

Inwoners van Venlo worden in staat gesteld om te kunnen sporten en bewegen vanuit hun eigen interesse, in een bereikbare en geschikte omgeving en tegen een betaalbare prijs. Een passend sportaanbod is dan ook noodzakelijk. De sportverenigingen en de vele vrijwilligers nemen daarbij in Venlo een erg belangrijke rol in. Zij worden gefaciliteerd en ondersteund zodat zij een belangrijke partner blijven bij de uitvoering van het sportbeleid. Er is ook oog voor de ongebonden sporter die wil sporten en bewegen in de openbare ruimte of bij de commerciële aanbieder.

De pijler sportaanbod omvat een drietal thema's. Hieronder zijn die verder uitgewerkt met de daarbij behorende ambities.

Thema 1: Faciliteren van de georganiseerde sport

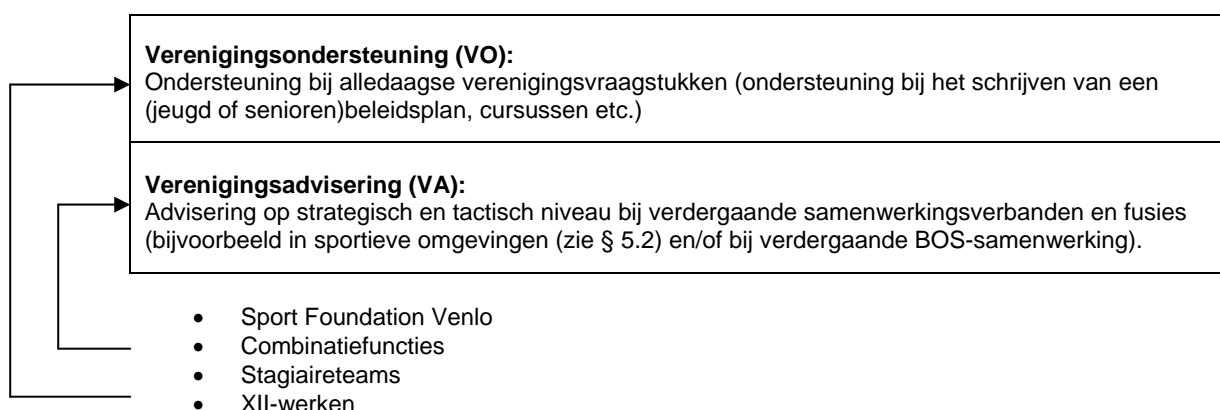
Gemeente Venlo beschouwt onomstotelijk de sportverenigingen als de belangrijkste partner voor de uitvoering van het sport en beweegbeleid. Vanuit maatschappelijke doelstellingen zijn ontwikkelingen op demografisch en sociaal vlak niet even wenselijk. Sporten in verenigingsverband blijft de meest wenselijke vorm van sportbeoefening. Hoewel verenigingen onder ogen moeten zien dat er voor hen hoe dan ook veel zal (moeten) veranderen, dienen zij optimaal ondersteund te worden om in de toekomst als individuele, fusie- of omnivereniging op een gezonde manier voort te blijven bestaan.

Verenigingen zijn in sterke mate afhankelijk van vrijwilligers. Venlo richt zich dan ook op verenigingsondersteuning waarbij alledaagse vraagstukken worden opgepakt en op het versterken van de vitaliteit van verenigingen. Met name om vrijwilligers te ontlasten en te ondersteunen. Om die reden gaat in Venlo ook aandacht uit naar deregulering. In de zogenaamde XII werken zijn reeds 12 projecten benoemd die zijn gericht op deregulering. Het waardevolle vrijwilligerswerk mag niet stranden in overbodige regelgeving.

Bevordering van jongerenparticipatie en maatschappelijke stages kan leiden tot meer jeugdige vrijwilligers. De toenemende vergrijzing moet verzilverd worden. Ouderen beschikken vaak over veel kennis en ervaring en een uitgebreid netwerk. Ook ziet de gemeente hier een rol weggelegd voor het bedrijfsleven in Venlo.

Binnen enkele Venlose verenigingen is (verdergaande) professionalisering een actuele ambitie. De gemeente zal professionalisering onder meer middels het bedrijfsleven stimuleren en (financieel) ondersteunen. Bedrijven kunnen via een nieuw onderdeel van Sport Foundation Venlo hun maatschappelijke betrokkenheid tonen bij de sport in het algemeen en bij Venlose sportverenigingen in het bijzonder. Vooral het inzetten van professionals op tactisch en operationeel niveau bij de sportvereniging dient te leiden tot vitale sportverenigingen.

Van belang is dat verenigingen in staat worden gesteld kansen te benutten binnen de driehoek buurt, onderwijs en sport. Vele Venlose verenigingen moeten als een volwaardige partner kunnen acteren in buitenschoolse opvang en kinderopvang.

Figuur 1: Faciliteren van de georganiseerde sport

Ambities:

- **De sportvereniging is de belangrijkste partner bij de uitvoering van het sport en beweegbeleid.**
- **Op bestuurlijk niveau samenwerking tussen verenigingen bevorderen en stimuleren tot fusie-initiatieven.**
- **Vrijwilligers worden zoveel mogelijk ontlast.**

Thema 2: Samenwerking met de anders georganiseerde sport

De anders georganiseerde sport wordt primair overgelaten aan de commerciële sector maar krijgt binnen het sportstimuleringsbeleid wel aandacht. De ondersteuning aan de commerciële aanbieders is vraaggericht en afhankelijk van de mate waarin de commerciële sector een bijdrage levert aan het gemeentelijk sportbeleid. Ze kunnen als partner worden ingezet. De commerciële sector kan immers een rol spelen in het aanbod van activiteiten.

Binnen de anders georganiseerde sport zal aandacht uit blijven gaan naar activiteiten die inspelen op de wensen en mogelijkheden van specifieke doelgroepen met een bewegachterstand. Daarbij moet gedacht worden aan Beweeg Bewust activiteiten voor ouderen en chronisch zieken en de specifieke activiteiten voor mensen met een meevoudige handicap die binnen iedereen kan Sporten georganiseerd worden. Ook hier komt méér de nadruk te liggen op het aan beweging krijgen van inactieven.

Ambities:

- **Commerciële aanbieders zijn partners en uitvoerders van beleid. Daarvoor wordt een transparant aanbestedingsbeleid opgezet.**
- **De bewegegroepen of -activiteiten voor specifieke doelgroepen met een bewegachterstand worden behouden.**

Thema 3: Ruimte voor de ongeorganiseerde sport

Gezien de populariteit van wandelen, hardlopen en fietsen in Venlo is investeren in de ongeorganiseerde sporter legitiem. Hiervoor treedt de gemeente met name voorwaardenscheppend op, door op het gebied van ruimtelijke ordening en toerisme en recreatie de mogelijkheden om te sporten en bewegen in de openbare ruimte structureel in te bedden. Bovendien is er aandacht voor de jeugd die in de nabijheid van huis en school wil sporten en spelen. Aanwezige overlast/vernieling die dit belemmert, wordt bestreden.

Ambities:

- **Sport- en beweegmogelijkheden door de aanleg van voorzieningen in de openbare ruimte die tevens dienst doen voor recreatieve en toeristische doeleinden.**
- **Het speelruimtebeleid voorziet in voorzieningen voor de jeugd in nabijheid van huis en school.**

Hoofdstuk 5 Sportvoorzieningen

5.1 Inleiding

De sport- en beweegvoorzieningen vormen veelal de basis om te kunnen sporten binnen de (on)georganiseerde en anders georganiseerde sport. Het accommodatiebeleid is daardoor een belangrijke pijler binnen het sportbeleid. Het stelt de kaders met betrekking tot het faciliteren van sportverenigingen en biedt de garantie voor een laagdrempelig sportaanbod aan de burgers.

In Venlo is sprake van een ruim en evenwichtig aanbod van sportvoorzieningen. Renovaties en nieuwbouw in de periode 2000-2006 hebben er tevens voor gezorgd dat er anno 2007 gesproken kan worden over een voorzieningenniveau dat kwalitatief goed is. Enkele bevindingen uit de analyse zijn:

- In een onderzoek van het adviesbureau Oranjewoud uit 2003 wordt gesproken over een kwantitatief aanbod van gymnastieklokalen en sporthallen in Venlo dat op of boven het landelijk gemiddelde ligt.
- De beschikbaarheid van enkele gemeentelijke sportaccommodaties staat mede door sportstimuleringsactiviteiten en medegebruik door voortgezet onderwijs wel onder druk.
- 85% van de Venlonaren geeft in de stadspeiling 2005 tevreden te zijn over het totale sportaanbod. 15% geeft aan iets te missen en men verwijst daarbij vaak naar een (openlucht)zwembad.

Bij veel partners komt steeds meer het besef dat op een aantal sportparken in Venlo krachten gebundeld kunnen worden. Voorbeelden van zulke sportparken zijn Vrijenbroek (Tegelen), Maassenhof (Blerick) en de Herungerberg (Venlo). Verenigingen hebben ook steeds meer oog voor de kansen vanuit (basis)onderwijs. In Belfeld maken de gezamenlijke basisscholen (brede school) gebruik van de sportvelden van Belfeldia. Andersom liggen er ook vele mogelijkheden binnen de voorzieningen van het onderwijs zelf. Vanuit landelijk en provinciaal beleid zal nog meer aandacht uitgaan naar soortgelijke clustering en multifunctioneel gebruik van (sport)voorzieningen. Deze ontwikkeling sluit aan bij de veranderende vrijetijdsbehoeften van Nederlanders, gericht op meer kwaliteit en meer mogelijkheden tot het combineren van vrijetijdsactiviteiten.

In de toeristische visie uit 2003 wordt gesproken over een uitgebreid aanbod van wandel- en fietsroutes in Venlo. In diezelfde visie krijgt het gebied aan de oostzijde van Venlo de nodige aandacht. In dit gebied zullen voor 2015 functieveranderingen optreden ten gevolge van maatschappelijke ontwikkelingen en de aanleg van de A74. In de toeristische visie staat benoemd dat bij de ontwikkeling van woon, werk, leisure, recreatie en toeristische functies sprake moet zijn van een verzorgingsgebied of uitstraling op tenminste het niveau van de gehele stad. Met name senioren, die geïnteresseerd zijn in natuur, sport, cultuur en gezondheid, en de 20-plussers zijn hierbij interessante doelgroepen.

Uit het rapport 'Ruimte voor de jeugd in Venlo' uit 2002 blijkt dat het speelplaatsenbestand van Venlo redelijk gevarieerd is samengesteld. Venlo beschikt anno 2007 over 215 toegankelijke speelvoorzieningen. Driekwart van de speelplaatsen biedt goede speelvoorwaarden, waarbij gelet is op de ligging, sociale controle, beschutting, ontwerpen en keuze van de toestellen zelf. Als men kijkt naar het aantal jeugdigen per voorziening dan blijkt dit uit te komen op 80 jeugdigen per speelplaats. Hiermee neemt Venlo een goede positie in t.o.v. andere stedelijke gemeentes (gemiddeld 62 tot 82 per voorziening). Als men echter kijkt naar de verdeling per wijk, dan blijkt echter dat deze niet evenredig zijn verdeeld. In een stadspeiling uit 2007 met betrekking tot de waardering van speelgelegenheden werd aangegeven dat 61% van de geënquêteerden tevreden was met de voorzieningen. In vergelijking met 1997 is dit een stijging van 14%.

5.2 Visie en ambities

De sportvoorzieningen in Venlo worden als belangrijke basisvoorwaarde gezien om te kunnen sporten en bewegen. De kwaliteit en nabijheid van voorzieningen zijn van belang, waarbij ook aandacht uitgaat naar een optimale inzet en multifunctioneel gebruik van diverse binnen- en buitensportaccommodaties. Er is ook oog voor spelvoorzieningen dichtbij huis en scholen en voor de openbare ruimte als mogelijkheid voor sportieve recreatie.

De pijler sportvoorzieningen omvat een drietal thema's. Hieronder zijn die verder uitgewerkt met de daarbij behorende ambities.

Thema 1: Diversiteit in accommodatiebeleid

Venlo wil een stad zijn met een breed en gevarieerd accommodatieaanbod, passend bij de sportieve ambities van de stad. In de verschillende voedingsgebieden in Venlo wordt sport en bewegen op verschillende niveaus mogelijk gemaakt, zowel op het niveau van topsport, prestatieve sport als (recreatief) bewegen. Daarvoor is diversiteit in het accommodatiebeleid van belang. Er wordt daarbij een drietal type voorzieningen onderscheiden:

- **Sportieve omgevingen**

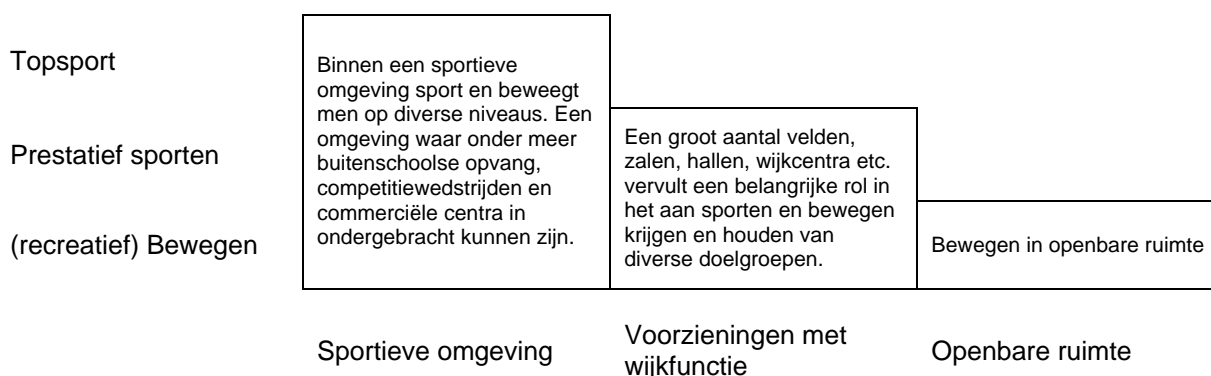
Gemeente Venlo stuurt onder meer op en investeert in clustering van het aanbod. Dat betekent concreet: flexibel inzetbare multifunctionele accommodaties. Waar nodig zal dit tot investeringen en/of een andere inzet van gemeentelijke middelen kunnen leiden.

- **Voorzieningen met wijkfunctie**

De leefbaarheid in de wijken heeft voor de gemeente een hoge prioriteit. Recreatief sporten en bewegen dichtbij huis moet voor elke burger mogelijk zijn, met name voor jeugd en ouderen. De aanwezige sportvoorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. De komende jaren staat behoud van kwaliteit en kwantiteit van deze voorzieningen centraal. Daarbij verdient beheer en onderhoud en het goed toegankelijk houden voor gehandicapten extra aandacht.

- **Openbare ruimte**

Voorzieningen moeten niet alleen gecreëerd worden voor de georganiseerde sporters. Het aantal ongeorganiseerde sporters (o.a. wandelaars, fietsers, hardlopers) neemt jaarlijks toe. De gemeente Venlo wil sportieve recreatie in de directe woonomgeving stimuleren en hiermee bij de inrichting van de openbare ruimte rekening houden. Deze sportieve recreatie is niet alleen gericht op de eigen inwoners, maar ook op toeristen en recreanten.

Figuur 2: Diversiteit in accommodatiebeleid

Ambitie:

- **Binnen elke voedingsgebied in Venlo maken voorzieningen het mogelijk om zowel op het niveau van prestatieve sport als (recreatief) bewegen actief te zijn.**

Thema 2: Intensief en optimaal gebruik van accommodaties

De gemeente gaat sturen op een intensief en optimaal gebruik van binnen- en buitensportvoorzieningen vanuit de overweging dat de noodzaak hiervoor bestaat en dat een gezamenlijk gebruik het draagvlak voor een accommodatie vergroot. Medegebruik van sportaccommodaties door andere partners is hierbij uitgangspunt. Ontwikkeling bij partners die behoefte aan sportaccommodaties hebben worden waar mogelijk benut om zodoende voor alle partijen een win-win situatie te creëren. Overdag krijgt onderwijs daarbij voorrang, in de avonden de verenigingen.

Ambitie:

- **Sportvoorzieningen worden optimaal gebruikt ter verhoging van de maatschappelijke waarde.**

Thema 3: Sport en spel

Voor de allerjongste jeugd is het van belang voldoende ruimte voor sport- en spelvoorzieningen dicht bij huis en school te behouden c.q. te realiseren. Dit heeft een positief effect op de leefbaarheid in de wijken en biedt voor het onderwijs en de kinderopvangorganisaties meer mogelijkheden om arrangementen aan te bieden waar sport en bewegen onderdeel van uitmaken. Bovendien bieden speelplekken (waaronder ook de zogenaamde Cruijff en Krajicek courts) in de buurt ook een ontmoetingsplaats voor jong en oud. In het nieuw te ontwikkelen speelruimtebeleid zal aandacht uitgaan naar een meer evenredige verdeling van de speelplaatsen over de wijken en wordt aansluiting gevonden bij de doelstelling en ambities van het sport- en beweegbeleid.

Ambities:

- **Het speelruimtebeleid voorziet in voorzieningen voor de jeugd in nabijheid van huis en school.**

Hoofdstuk 6 Topsport

6.1 Inleiding

Topsport spreekt tot de verbeelding en weet mensen te stimuleren om boven zichzelf uit te stijgen. De Venloop is daar een sprekend voorbeeld van. Topsport en breedtesport zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Topsport heeft vergelijkbare, intrinsieke waarden op het gebied van ontplooiing, sociale integratie en gezondheid als breedtesport. Daarnaast heeft het een voorbeeldfunctie voor de samenleving.

Onder topsport wordt verstaan dát deel van de wedstrijdsport, dat door de landelijke sportbonden voor de desbetreffende takken van sport als topsport word aangeduid en waarbij:

- op nationaal en internationaal niveau kampioenschappen worden betwist;
- deel wordt genomen aan nationale en internationale competities en toernooien;
- sporters lid zijn van nationale teams en selecties.

Het beleidsonderdeel topsport heeft een lage prioriteit gehad in de periode 2000-2006. Wel is gedurende de achterliggende periode een flinke impuls gegeven aan de BVO V.V.V.-Venlo die hiermee haar stadion heeft opgewaardeerd. De negatieve spiraal waar de BVO in zat is mede hierdoor doorbroken en heeft in 2007 geleid tot promotie naar de eredivisie van het Nederlandse voetbal. Naast de BVO V.V.V.-Venlo acteert anno 2007 ook handbalvereniging Loreal op het hoogste landelijke niveau.

Fragmentarisch is aandacht besteed aan talentontwikkeling en ondersteuning van talenten. Daarnaast heeft de gemeente een rol gespeeld in het benoemen van college Den Hulster als LOOT-school (voortgezet onderwijs school die lesprogramma's van talenten en topsporters afstemt op hun sportieve activiteiten).

Investerings in de kunst- en cultuursector hebben aangetoond dat een stimulerend beleid duidelijke effecten op het stadsimago kan sorteren. Deze effecten zijn in aanvulling hierop ook van topsport te verwachten, omdat hieraan allerlei positieve eigenschappen zijn verbonden die aansluiten bij de kernwaarden van Venlo. De Venloop heeft dat bewezen. Het bedrijfsleven is mogelijk ook sneller bereid om mee te investeren in topsport, topsportaccommodaties en topsportevenementen. Een méér actievere opstelling van de gemeente ten aanzien van topsport is dan ook noodzakelijk.

6.2 Visie en ambities

Topsport vormt een belangrijke pijler van het sport- en beweegbeleid daar waar het een bijdrage levert aan de breedtesport, het imago en de economie van Venlo. Binnen een select aantal zogenaamde speerpuntsporten worden evenementen, opleidingen en voorzieningen gericht ondersteund. Venlo maakt van die beperking de kracht door het topsportbeleid hierop te concentreren. Doe niet te veel, maar doe wat je doet goed.

De pijler topsport omvat een drietal thema's. Hieronder zijn die verder uitgewerkt met de daarbij behorende ambities.

Thema 1: Stimulering topsporttalent

Zonder topsporters heeft investeren in topsport en topsportbeleid geen zin. Topsporters zorgen voor mogelijkheden tot passieve recreatie, zij zijn in die zin een middel, maar bovenal zijn zij ook doel van topsportbeleid. Hun ontplooiing is immers een doel op zich. Daarom begint een topsportbeleid met een beleid ten aanzien van de individuele sporter.

De gemeente hoeft echter niet te doen wat al door anderen gedaan wordt. De Venlose topsporters die aan de Nederlandse top zitten, en een status toegekend hebben gekregen van NOC*NSF en/of Topsport Limburg, krijgen al begeleiding en voorzieningen. Het ligt daarom voor de hand dat het gemeentelijk beleid zich blijft richten op de sporters die deze top proberen te bereiken, oftewel de talenten. In de huidige subsidieregeling staan de criteria juist geformuleerd.

Tevens is dit het uitgangspunt om een beter inzicht te krijgen in de specifieke behoefte van deze individuen, die nu nog grotendeels ontbreekt. De ontwikkeling van een registratie en monitor van (sub)topsporters is een taak die door de gemeente samen met Topsport Limburg opgevat kan worden. Het is voor Venlo een goede opstap naar een meer actieve benadering van de individuele topsporter.

Ambities:

- **Ondersteuning van subtopsporters c.q. topsporttalent zonder status.**
- **Het registreren en monitoren van (sub)topsporters en sporttalent.**
- **Sponsoring van bedrijfsleven in topsport coördineren.**

Thema 2: Speerpuntsporten

Er zijn verschillende redenen waarom topsport bedreven kan worden binnen een gemeente, zoals aanwezige voorzieningen en de ondersteuning vanuit particulier initiatief. Venlo zal moeten achterhalen over welke basis voor topsport zij beschikt. Aan de hand van op te stellen criteria zal een keuze gemaakt worden voor een select aantal speerpuntsporten. Alleen binnen deze takken van sport zal de gemeente vanuit afdeling Sport en Bewegen investeren daar waar topsportevenementen, -opleidingen en/of -voorzieningen een bijdrage leveren aan de breedtesport, het imago en de economie van Venlo.

Investeringen in topsport binnen andere takken van sport is mogelijk, echter dit zal dan gedragen moeten worden door andere beleidsterreinen en/of derden zoals het bedrijfsleven. De afdeling sport en beweging is bereid om deze initiatieven daar waar nodig aan te jagen.

Ambitie:

- **Speerpuntsporten geven richting aan de topsportinvesteringen in evenementen, opleidingen en voorzieningen. Zij leveren een bijdrage aan de breedtesport, het imago en de economie van Venlo.**

Hoofdstuk 7 Sportnetwerk

7.1 Inleiding

Sport maakt integraal onderdeel uit van de maatschappij. Daarbij is sport steeds minder een afgebakend terrein en de samenwerking met andere sectoren wordt hechter. Dit betekent dat ontwikkelingen in andere maatschappelijke sectoren, ook voor de sport consequenties hebben. Sport wordt vrijblijvender, grootschaliger en commerciëler. Ook steeds meer werkgevers zijn geïnteresseerd in maatschappelijk ondernemen en preventie van ziekteverzuim waarbij sport en bewegen een rol kan spelen. Dit vraagt om een integraler gemeentelijk beleid en om een (gemeentelijke) visie ten aanzien van die andere partners

De samenwerking met externe partners in buurt en onderwijs kent nog niet in alle wijken in Venlo een optimale structurele vorm. Verenigingen kunnen voor vragen terecht bij Wel.Kom en bij het Sportservicepunt, maar hier wordt door sportverenigingen nog niet optimaal gebruik van gemaakt. Uit gesprekken met onderwijs en verenigingen wordt duidelijk dat een sturende en faciliterende rol van de gemeente noodzaak is om de kansen binnen onder meer Brede School op te kunnen pakken.

Het jeugdbeleid binnen gemeente Venlo is sinds 2002 ondergebracht in het programma Achilles. Dit is een samenwerkingsverband van gemeente, provincie en ketenpartners dat zich bezighoudt met jeugd en jongeren. De gemeente heeft de regierol binnen Achilles. Sport wordt binnen Achilles ingezet als middel om sociale structuren binnen een wijk te versterken. Tevens wordt sport ingezet als zinvolle vrijetijdsbesteding voor jongeren en verkleint het achterstanden voor jeugdigen van 4-19 jaar in samenwerking met andere relevante maatschappelijke partners.

De samenwerking met de sportraad Venlo is geëvalueerd en heeft begin 2005 geleid tot een notitie "Advies- en overlegstructuur Sportraad Venlo". De beleidsregels in de notitie zijn in maart 2005 door college B&W vastgesteld.

Vanaf 2001 zijn de contacten met Huis voor de Sport en Provincie steeds hechter geworden. Steeds meer is aansluiting gezocht met het Provinciale sportbeleid en op diverse punten heeft dit geleid tot voorstellen van regionalisering (doelgroepen ouderen en mensen met een beperking). De gemeente Venlo heeft de titel sportgemeente van Limburg 2002 ontvangen voor haar sportbeleid en uitwerking hiervan.

Fairplay en tolerantie zijn gedurende de gehele coalitieperiode een rode draad geweest in alle activiteiten die in het kader van sport zijn georganiseerd. De fairplaycommissie bestaande uit de portefeuillehouder sport, vertegenwoordigers van de afdeling sport en bewegen, vertegenwoordigers uit de sportraad, het verenigingsleven, onderwijs en de BVO V.V.V. hebben nauwlettend toegezien op dit punt. Concrete producten zijn het project "De Held", waarbij V.V.V.-Venlo betrokken is en de doorstart van het project "De Waarde(n)volle Club", waarbij normen, waarden en respect hoofdpunten zijn.

7.2 Visie en ambities

Een goed functionerende lokale infrastructuur is van groot belang. Alleen dan kan sport en bewegen een prominenter rol in de Venlose samenleving krijgen. De sportverenigingen nemen hier een belangrijke positie in. Daarnaast zijn ook andere partners vanuit andere terreinen, zoals onderwijs, welzijn, zorg en gezondheid, van belang voor de realisatie van een integraal sport en beweegbeleid. Partners vanuit zowel binnen als buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

De verbinding naar andere beleidsterreinen en partners is zowel intern als extern gericht. De beleidsterreinen sport, gezondheid, jeugd, onderwijs, ouderen, WMO en buurt gaan meer afstemming met elkaar zoeken. Het programma Achilles is een goed voorbeeld waar deze verbinding geslaagd is. Regionale samenwerking met andere gemeenten is voor Venlo ook een belangrijk aandachtspunt. Krachtenbundeling kan leiden tot een effectievere en efficiëntere aanpak van sport- en bewegachterstanden.

Er zal een vorm gekozen worden waarin de gemeente samen met de sportraad intensiever contact heeft met sportverenigingen in de overtuiging dat deze vrijwilligersorganisaties extra aandacht en begeleiding nodig hebben. Dit moet ertoe leiden dat de communicatie verder wordt verbeterd en er inzicht komt in de gewenste ondersteuning zodat verenigingen toekomstbestendig worden.

Een tweetal initiatieven zal tijdens de nieuwe beleidsperiode gecontinueerd worden. Ten eerste blijft fairplay de aandacht krijgen. De Fairplay commissie zal de ondersteunings- en waarderingsactiviteiten verder uitbreiden naar andere takken van sport. Vooralsnog was de aandacht gericht op voetbal. Ten tweede blijft het sportgala bestaan. Het is een unieke manier om niet alleen topsport, maar ook met name vrijwilligers, verenigingen en 'good practices' uit de breedtesport erkenning en waardering te geven.

Ambities:

- **Dit sport en beweegbeleid wordt SAMEN met partners tot uitvoer gebracht. Er is sprake van een integrale aanpak.**
- **De gemeente heeft samen met de sportraad intensief contact met de sportverenigingen.**
- **Continuering van de Fairplay-activiteiten en het sportgala en een verbreding van de Waarde(n)volle Club.**
- **De gemeente verkent de mogelijkheden tot samenwerking met regiogemeenten.**

Hoofdstuk 8 Subsidies en tarieven

8.1 Inleiding

Subsidies en tarieven vormen het sluitstuk op de voorgaande pijlers. Het zijn instrumenten die kunnen bijdragen aan de beoogde beleidsuitgangspunten.

Eind 2002 is de nieuwe geharmoniseerde subsidieverordening Onderwijs, Welzijn, Sport en Cultuur door de raad vastgesteld. Deze is per 1 januari 2003 van kracht geworden en een gewijzigde versie is in mei 2006 vastgesteld door de gemeenteraad en van kracht geworden op 15 juni 2006. De Beleidsregels Subsidieverlening Sport als onderdeel van de verordening, zijn in december 2002 van kracht geworden. Hiermee kent Venlo een document als basis voor alle sportsubsidies. Eind 2004 zijn de beleidsregels sport samen met sportraad en verenigingen tussentijds geëvalueerd. De verenigingen waren overwegend positief over de subsidievormen sport. Besloten is de bestaande regelgeving tussentijds niet te wijzigen maar op basis van het nieuw vast te stellen sportbeleid eventueel te herzien.

Naast de beleidsregels Sport zijn ook het Jeugdsportfonds en Sport Foundation Venlo van kracht geworden. Deze stimuleringsfondsen zijn opgezet om financiële ondersteuning te kunnen bieden aan respectievelijk kinderen van minima en activiteiten binnen zowel top- als breedtesport.

Eind 2003 heeft de gemeenteraad de geharmoniseerde sporttarieven vastgesteld. Met ingang van 1 januari 2004 is de geharmoniseerde tarievennota sportaccommodaties in werking getreden waarbij de tarieven geleidelijk naar het niveau anno 2007 zijn gegroeid.

Vanuit landelijk en provinciaal beleid zijn er steeds meer pilotsubsidies en stimuleringsubsidies beschikbaar gesteld, waarbij vooral wordt ingezet op de doelen vanuit de breedtesportstimulering. Speerpunten hierbij zijn ondermeer de relatie sport en school, en school en buurten/wijken. Verder is er ook aandacht voor vernieuwend sportaanbod en vitale verenigingen. Veel gemeenten zien kansen in deze stimuleringsubsidies en spelen hierop in. De structurele verankering verdient vaak wel nog extra aandacht.

8.2 Visie en ambities

Subsidies worden gezien als sturende instrumenten ten einde de sportdeelname te vergroten, de kwaliteit van het sportaanbod te verhogen en topsport op een hoger plan te zetten. Door de gestelde tarieven zal sport en bewegen in Venlo mogelijk moeten zijn voor een betaalbare prijs.

Thema 1: Subsidies als middel

Subsidies worden ingezet als instrumenten om de doelstellingen en ambities van het sportbeleid te realiseren. Subsidie wordt gezien als een stimuleringsmiddel en niet als een vaste inkomstenbron voor verenigingen. Door subsidies als stimuleringsmiddel in te zetten, worden de sportaanbieders geprikkeld om bij te dragen aan de gestelde doelen. De Beleidsregels Subsidieverlening Sport staat ter discussie, in overleg met verenigingen en de Sportraad zal continuering besproken worden. Het jeugdsportfonds en Sport Foundation Venlo worden in stand gehouden. De procedures moeten eenvoudig en overzichtelijk zijn en er moet ruimte zijn voor vernieuwing.

Venlo laat het sportbeleid aansluiten op landelijke en provinciale beleidsuitgangspunten, onder meer om optimaal kansen te benutten van externe subsidie-impulsen. Dit kan als daar capaciteit voor is en als er een beleidsmatige basis aanwezig is. De gemeente maakt zich sterk om succesvolle subsidie-impulsen, zoals de BOS-impuls, te continueren.

Ambities:

- De beleidsregels worden getoetst aan de nieuwe subsidieverordening en het nieuwe sportbeleid en waar nodig aangepast.
- Het landelijke en provinciale beleid worden gemonitord om optimaal kansen te benutten.
- Het jeugdsportfonds en Sport Foundation Venlo worden gecontinueerd.

Thema 2: Tarieven

Om zoveel mogelijk mensen te stimuleren om te sporten, zullen de accommodaties betaalbaar moeten blijven. Dat vraagt om een handhaving en voortzetting van de huidige tarievennota. In de visie van de gemeente is de sportende consument overigens wel bereid om mee te betalen aan verbetering van de kwaliteit.

Ambities:

- Sport en bewegen is betaalbaar voor alle Venlonaren.